

سید الشہداء علیہ السلام

(بہ نسبت شرح خطبہ شعبانیہ)

مؤلف

شہید محراب آیت اللہ سید عبدالحسین نقویب (ره)

(ویرایش جدید)

سرشناسه: دستغیب، عبدالحسین، ۱۲۹۲ - ۱۳۶۰.

عنوان قرارداد: دعای شعبانیّه. شرح
عنوان و نام پدیدآور: سید الشهداء علیه السلام (به ضمیمه شرح خطبه شعبانیّه) / مؤلف:
عبدالحسین دستغیب.

وضعیت ویراست: ویراست ۲
مشخصات نشر: قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۶.
مشخصات ظاهری: ۲۳۶ ص.

۹۷۸ - ۹۶۴ - ۴۷۰ - ۲۲۵ - ۹

شابک:

ISBN 978 - 964 - 470 - 225 - 9

وضعیت فهرست نویسی: برون سپاری.
آوا داشت: چاپ دیگر: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۴.
(ویراست).

یادداشت: چاپ ازدهم.
یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع: حسین بن علی علیه السلام، امام سوم، ۴ - ۶۱ ق.
موضوع: واقعه کربلا، ۶۱ ق.
شناسه افزوده: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی.
رده بندی کنگره: ۱۳۸۶ / ۵ / ۴ / ۴۱ BP
رده بندی دیویی: ۹۵۳ / ۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۵۷۵

سید الشهداء علیه السلام

- مؤلف: شهید محراب آیه الله سید عبدالحسین دستغیب علیه السلام
- موضوع: تاریخی
- قطع: رقمی
- نوبت چاپ: پانزدهم
- چاپ و نشر: دفتر انتشارات اسلامی
- تعداد صفحات: ۲۳۶
- تاریخ انتشار: زمستان ۱۳۹۵
- شمارگان: ۱۰۰۰

فهرست مطالب

۱۷	■ بخش گفتار
۱۷	✦ نقش حسین علیه السلام در اسلام و ایران
۱۸	✦ موقعیت حساس و حلوة باطل
۱۸	✦ نخستین اثر بیست و هجده سالگی
۱۹	✦ سید الشهداء امور کار خست
۲۰	✦ پایداری اسلام به برکت پیامبری ﷺ
۲۰	✦ دلبستگی ایرانیان به آل علی علیه السلام
۲۱	✦ رواج بحث درباره حسین علیه السلام
۲۲	✦ سخنانی چند راجع به این کتاب
۲۳	✦ دهها مطلب جالب و کوتاه
۲۴	✦ خطبه شعبانیه، اثری باقی
۲۶	✦ شرح خطبه (ضمیمه کتاب سیدالشهدا)
۲۷	■ جلسه اول
۲۷	✦ امام حسن و امام حسین علیه السلام در مباحلة یغمبر علیه السلام
۲۸	✦ عزت حسنین، پسران یغمبر علیه السلام
۲۸	✦ پاسخ حضرت رضا علیه السلام به مأمون
۲۹	✦ حسنین علیه السلام و سورة هل أتى
۳۱	■ جلسه دوم

- ۳۱ حبیب با محبوب در آخرت.
- ۳۲ گناه، دوری می آورد.
- ۳۲ باب الحسین علیه السلام رحمت عمومی.
- ۳۴ از محبت، دیو حوری می شود.
- ۳۶ جلسه سوم.
- ۳۶ راه حسین، راه دل است.
- ۳۷ گم، مانع تابش نور حسینی است.
- ۳۷ ریکی دل و غفلت.
- ۳۸ قیام بر حسین علیه السلام واجب شد.
- ۳۹ وصیت معاویه بنیرید.
- ۴۲ مسلم بن عقیل ندیده حسین علیه السلام.
- ۴۴ جلسه چهارم.
- ۴۴ ارحام و اصلاص مطهره.
- ۴۵ شیعه حلال زاده است.
- ۴۵ علی علیه السلام در حال خطبه و بیماری رمید.
- ۴۶ زیاد و پسرش حرام زاده بودند.
- ۴۹ جلسه پنجم.
- ۴۹ خودتان را به هلاکت نیندازید.
- ۴۹ ترک جهاد مهلکه دنیوی و اخروی است.
- ۵۰ باز هم حسین علیه السلام را می کشتند.
- ۵۱ صلحنامه و شیعه کشی معاویه.
- ۵۱ تقیه بر حسین علیه السلام حرام بود.
- ۵۲ در بهره های روحانی یاد حسین علیه السلام کنید.
- ۵۳ موقعیت بی نظیر امام حسین علیه السلام.
- ۵۴ سخنانی آتشین ابی عبدالله علیه السلام.

۵۵	✽ کاروان به سوی کربلا
۵۷	■ جلسه ششم
۵۷	✽ برای حسین علیه السلام جای تقیه نبود
۵۷	✽ گفتگوی فرزاد با ابی عبدالله علیه السلام
۵۹	✽ خرق عادت برای حجت
۵۹	✽ بهادر یاری ملائکه و جن
۶۱	■ جلسه هفتم
۶۱	✽ صفت خدا در غیر و امام علیه السلام
۶۲	✽ حسین علیه السلام امام است
۶۳	✽ دویست معجزه ای حسین علیه السلام
۶۵	✽ غیرت و نهی از منکر
۶۵	✽ داستان ارباب و یزید
۶۸	■ جلسه هشتم
۶۸	✽ مخالفت با ولایتعهدی یزید
۶۹	✽ غیرت ابراهیم خلیل علیه السلام
۷۰	✽ بردباری حسین علیه السلام با مرد شامی
۷۱	✽ داستانی از حیا و کرم حسین علیه السلام
۷۲	✽ ترحم به حیوان و کافر
۷۳	✽ بدهی اسامه را می پردازد
۷۴	■ جلسه نهم
۷۴	✽ کشته اشک چشم
۷۴	✽ فریادرسی حسین علیه السلام هنگام نزع
۷۶	✽ نتیجه گریه بر حسین علیه السلام در قبر
۷۷	✽ فریادرسی در برزخ از عزادار حسین علیه السلام
۷۸	✽ در زیر سایه حسین علیه السلام در محشر

- ۷۹ این همه اثر برای یک قطره اشک
- ۷۹ داستان پذیرایی مرد بیابانی از سلطان
- ۸۲ جلسه دهم
- ۸۲ ظهور کمالات محبوب در محب
- ۸۳ صبر، کمال چشمگیر حسین علیه السلام
- ۸۴ کمالات نتیجه بر دباری است
- ۸۵ دباری در برابر شهوات
- ۸۶ شک شمردن نماز و گریه بر حسین علیه السلام
- ۸۷ صبر بر بلا نعمت
- ۸۸ فرمایش علیه السلام بر بالین حبیب
- ۸۹ ابا الفضل علیه السلام بر آتش میدان می فرستد
- ۸۹ راحتی و رحمت در صبر است
- ۹۱ سلیمان اعمش و زیارت حسین علیه السلام
- ۹۲ جلسه یازدهم
- ۹۲ انسان شیفته احسان است
- ۹۳ از آن که چشمت داد تشکر کن
- ۹۳ ایمان یعنی دل بستگی
- ۹۴ واسطه نعمت هم عزیز است
- ۹۵ حب کمال، فطری بشر است
- ۹۶ دوستی محمد صلی الله علیه و آله و آل او علیهم السلام
- ۹۷ پاسخ اعتراض واضح می شود
- ۹۹ پیغمبر صلی الله علیه و آله و عزای حسین علیه السلام
- ۹۹ سجده بر تربت حسین علیه السلام
- ۱۰۰ روایات سجده از صحاح سه
- ۱۰۱ چرا مهر کربلا درست می کنند؟

۱۰۱	☆ کربلا پاره‌ای از بهشت است
۱۰۲	☆ تربت حسین همراه جنازه
۱۰۴	■ جلسه دوازدهم
۱۰۴	☆ دوستی آل محمد علیهم‌السلام ضروری اسلام است
۱۰۶	☆ پس نزاع شیعه و سنی چیست؟
۱۰۶	☆ شیعه، کشی معاویه و پیروانش
۱۰۷	☆ رابطه اخلاف
۱۰۸	☆ لازمه دوستی چیست؟
۱۱۰	☆ لازمه دوستی، دشمنی با دشمن است
۱۱۱	☆ شجره ملعونه بی‌ایمان
۱۱۲	☆ دوستی با دشمنان بنما علیهم‌السلام با ایمان نمی‌سازد
۱۱۳	☆ تقرب به خدا در لعن به دشمنان اهل بیت علیهم‌السلام
۱۱۴	☆ لعن کردن آدم و نوح به قاتلین حسین علیه‌السلام
۱۱۵	■ جلسه سیزدهم
۱۱۵	☆ اهمیت مجالس عزاداری حسین علیه‌السلام
۱۱۶	☆ دوستی خدا و محمد و عترت علیهم‌السلام
۱۱۸	☆ دوستی علی علیه‌السلام محک ایمان
۱۱۹	☆ چرا بدون محبت علی علیه‌السلام ایمان نیست؟
۱۱۹	☆ عبادت با هوا بی‌ارزش است
۱۲۰	☆ علمای سنی کاملاً مقصرند
۱۲۱	☆ راه سوم در پیش نیست
۱۲۲	☆ ایمان در هنگام گناه
۱۲۲	☆ ابراهیم خلیل علیه‌السلام نمونه دوست خدا
۱۲۵	☆ آثار شگفت دوستی
۱۲۶	☆ خیر بنده و آشنایی با حسین علیه‌السلام

- جلسه چهاردهم ۱۲۷
- ☆ مگر شیعه نماز می خواند؟ ۱۲۸
- ☆ حقیقت ایمان، ولایت است ۱۲۸
- ☆ ایمان غیر از عصمت است ۱۲۹
- ☆ خشوع، دوستی با ذلت است ۱۳۰
- ☆ دوستی محمد ﷺ جدا از دوستی علی علیه السلام نیست ۱۳۰
- ☆ جمع را خراب کردند ۱۳۱
- ☆ از چهار چیز پرسیده می شوند ۱۳۱
- ☆ ما به کوتاهی خود معترفیم ۱۳۲
- ☆ سلمان بر رأس سیدان علی علیه السلام ۱۳۲
- ☆ سخنان سلمان در کلام رگ ۱۳۳
- ☆ سعید، فدایی به وفای حسن علیه السلام ۱۳۴
- ☆ بازگشت پس از سرگرمی ۱۳۵
- ☆ دوستی نهفته در دل مؤمن ۱۳۶
- جلسه پانزدهم ۱۳۷
- ☆ قیام حسین علیه السلام و برداشت افراد از آن ۱۳۷
- ☆ علم امام علیه السلام نمونه علم خداست ۱۳۸
- ☆ گفتگوی میثم با حبیب و عمرو ۱۳۸
- ☆ چگونه شیعه منکر علم امام می شود ۱۳۹
- ☆ حسین علیه السلام از کشته شدنش خبر داد ۱۴۰
- ☆ اگر می دانست چرا رفت؟ ۱۴۱
- ☆ جمع بین تکلیف واقعی و ظاهری ۱۴۲
- ☆ نام پیغمبر در تشهد و گفتار معاویه ۱۴۲
- ☆ پیشوایان در نگهداری دین مسؤولند ۱۴۳
- ☆ وظیفه مقابله با یزید ۱۴۳

- ۱۴۴ رشد عقلی مردم و ظهور امام زمان (عج).
- ۱۴۵ حمایت از دین تا نفس آخر
- ۱۴۵ تلاش برای زندگی بهتر
- ۱۴۶ کار حسین (علیه السلام) دعوت به آخرت است نه دنیا.
- ۱۴۶ وجوب قیام برای حسین (علیه السلام) از جهت ظاهری
- ۱۴۸ امارت زنان تکمیل قیام حسین (علیه السلام)
- ۱۴۸ حسین (علیه السلام) بر سر دو راهی.
- ۱۵۰ جلسه شانزدهم
- ۱۵۰ حسین (علیه السلام) تنه هدف را دنبال می کند.
- ۱۵۲ اسیر را آزاد می کنند.
- ۱۵۲ قیام حسین (علیه السلام) و بیم اندر بیم
- ۱۵۴ قیام برای امر به معروف نهی از منکر
- ۱۵۵ گواهی می دهیم نماز را برپا کردی
- ۱۵۶ جلسه هفدهم
- ۱۵۶ تکامل معنوی مخصوص آدم است
- ۱۵۷ کمال آدمی و خداپرستی
- ۱۵۷ نمونه ای از ناسامانی مادیگری.
- ۱۵۸ خواسته های مادی پایان ندارد
- ۱۵۹ اصل دین پس از پیغمبر (صلی الله علیه و آله) فراموش شد.
- ۱۶۰ مؤمنین به علی (علیه السلام) شناخته می شوند.
- ۱۶۰ برنامه علی (علیه السلام) در مقابل معاویه
- ۱۶۱ دینش را به پول خرید.
- ۱۶۱ با حفظ ظاهر، حقیقت دین را می گوید.
- ۱۶۲ یزید افتضاح را کامل نمود
- ۱۶۲ حسین (علیه السلام) حقیقت دین را آشکار کرد

- ۱۶۳ ثواب‌های زیاد به برکت حسین علیه السلام
- ۱۶۳ دعای حضرت صادق علیه السلام در سجده
- ۱۶۴ مصیبت حسین علیه السلام بزرگترین مصیبت است
- ۱۶۴ ام معبد و درخت ملکوتی
- ۱۶۷ ■ جلسه هجدهم
- ۱۶۷ دو اشکال درباره قضیه کربلا
- ۱۶۸ برنوشت با جبر دوتا است
- ۱۶۹ تدبیر به معنی اذن الهی
- ۱۷۰ رؤیای صادق، آگاهی از مقدرات است
- ۱۷۱ چرا واقعه کربلا رخداد
- ۱۷۱ مظلومی بردار، و ممانعت الهی او
- ۱۷۳ مصلحت‌های واقعه کربلا
- ۱۷۴ قرب حق و رقت قلب
- ۱۷۴ داستان کربلا برای همه رحمت است
- ۱۷۵ ■ جلسه نوزدهم
- ۱۷۵ قلب حقایق توسط نفس انسانی
- ۱۷۶ فرق بین غرور و رجا
- ۱۷۷ امید به بهشت و راه جهنم
- ۱۷۷ باب الحسین علیه السلام سبب رجا
- ۱۷۸ توبه برای امید است نه غرور
- ۱۷۹ کلمات شوشتری در مقدمه خصایص
- ۱۷۹ توکل، بیم و امید، رضا و صبر از لوازم ایمان
- ۱۸۰ اخلاص شرط قبولی عمل
- ۱۸۱ کشتی نجات حسین علیه السلام
- ۱۸۲ نشانه‌های ایمان در باب الحسین علیه السلام

۱۸۳	مظالم و حق الناس بیچاره می کند
۱۸۴	ثواب حج و عمره پیغمبر ﷺ برای زائر حسین علیّه السلام
۱۸۴	اثر زیارت حسین علیّه السلام در زیادتی ایمان
۱۸۵	مقامات زائر حسین علیّه السلام در قیامت
۱۸۵	هم خوراکی با پیغمبر ﷺ
۱۸۶	جلسه بیستم
۱۸۶	لاصفری بین غرور و رجاء
۱۸۷	تنها از پرهیز کاران پذیرفته می شود
۱۸۷	کلمات حب و دل غلط
۱۸۸	پیغمبر ﷺ و عذابی حسین علیّه السلام
۱۸۹	هدف حسین علیّه السلام ایستادن و تقواست
۱۹۰	شفاعت هم موجب امید است
۱۹۰	به کفار و تارک الصلوة و بخین شفاعت می رسد
۱۹۱	محل شفاعت مجمل است
۱۹۳	جوان گنهکار و آمادگی برای رحمت حق
۱۹۵	قبولی توبه به برکت وسایل حسینی
۱۹۶	حزن در عاشورا نشانه ایمان
۱۹۶	جوار حسین علیّه السلام بهر از بهشت
۱۹۷	دل شکستگی باعث خلوص عمل است
۱۹۸	احسن اعمال، حزن قلبی است
۱۹۹	(شرح خطبه شعبانیه) ماه خدا
۱۹۹	احترام ماه مبارک رمضان
۲۰۰	شفاعت ماه مبارک در قیامت
۲۰۰	ماه خدا، ماه رحمت و بخشش
۲۰۱	شب قدر در ماه رمضان

- ۲۰۳ لذت انس به ذکر خدا
- ۲۰۳ پذیرایی‌های پروردگار عالم
- ۲۰۴ گنهکار مهمان خدا نمی‌شود
- ۲۰۵ عمل پذیرفته و دعا مستجاب است
- ۲۰۶ تکیه به رحمت خدا
- ۲۰۶ به خوان کرم می‌نگریم
- ۲۰۷ اوقات صادق با قصدی جدی
- ۲۰۷ باران بدون تبت
- ۲۰۸ پاکی دار گناهان قلبی
- ۲۱۰ بلاهای ای ربوع به خدا
- ۲۱۰ دعا با تضرع و سجد
- ۲۱۱ عاجزترین خلق دعا نمی‌کنند
- ۲۱۲ دعا از تو، اجابت از خدا
- ۲۱۳ شروط دعا و اجابت آن
- ۲۱۴ حسن ظن به خدا در اجابت دعا
- ۲۱۴ مقدمات دعا را رعایت کنید
- ۲۱۴ قساوت قلب مانع استجاب دعاست
- ۲۱۶ دعای اجتماعی به اجابت نزدیکتر است
- ۲۱۶ نمونه‌ای از دعاهاى ائمه علیهم السلام
- ۲۱۷ سه حاجت سلمان
- ۲۱۷ حضور قلب هنگام دعا
- ۲۱۸ در دعا دیگری را مقدم دارید
- ۲۱۹ گر سنگی و رقت قلب
- ۲۲۰ کمک به تهیدستان در ماه رمضان
- ۲۲۱ احترام به بزرگتر و مهربانی به کوچکتر

- ۲۲۲ زبان، چشم و گوش را از حرام باز دارید.
- ۲۲۲ طلب حاجت در وقت نماز.
- ۲۲۳ استغفار و سجده طولانی.
- ۲۲۵ شش چیز نتیجه شش کار.
- ۲۲۷ ثواب و اهمیت افطار دادن.
- ۲۲۸ افطار دادن سیر کردن است.
- ۲۲۹ نسکی به خلق و تخفیف به زیر دست.
- ۲۳۰ شش خود را از دیگران نگهدارید.
- ۲۳۰ ثواب نماز مستحبه واجب در ماه رمضان.
- ۲۳۰ صلوات و حمد کردن قرآن در این ماه.
- ۲۳۱ شیاطین در غلّ هاتند.
- ۲۳۱ مهمانان خدا و شیاطین.
- ۲۳۲ کار شیطان تنها وسوسه است.
- ۲۳۲ از خدا بخواهید جهنمی نشوید.
- ۲۳۳ بهترین اعمال در ماه مبارک.
- ۲۳۴ خطبه شریفه.

پیشگفتار

نقش حسین (ع) در اسلام و ایران

قیام ابي عبد الله الحسين عليه السلام نقطة عطفی در تاریخ اسلام می باشد که چون کوكب درخشانى حلب توجه می نماید و فصل جدیدی در زندگی بشریت می گشاید. انقلابی که مبدأ و منشأ انقلابات دیگر و حرکتی شگرف که موجب تحریک بیشتر گروهها و جنبشی فوق العاده که سبب بیداری توده ها و پیدایش افکار جدید و آزادیخواهیهای حقیقی که در بندگی خدا خلاصه می شود، گردید با فریاد «مرگ با شرافت بهتر از زندگی ننگین است»^(۱) و «اگر دین ندارم و از روزه معاذ نمی ترسید لا اقل، در زندگی دنیایان آزادمرد باشید»^(۲) روح حمیت و جوانمردی را در غافلان و بیخبران بیدار می کند و با ناله: «خدایا به خداست او خوشنودم و برای فرمانت فرمانبردار، جز تو معبودی ندارم»^(۳) راه نجات را در رضا

۱ - «أَلَمَوْتُ أَوَّلَى مِنْ رُكُوبِ الْغَارِ - وَالْغَارُ أَوَّلَى مِنْ دُخُولِ النَّارِ» (مقتل الحسين، مقدم، ص ۳۷۴).

۲ - «إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ دِينٌ وَكُنْتُمْ لَا تَخَافُونَ الْمَعَادَ فَكُونُوا أَحْرَاراً فِي دُنْيَاكُمْ» (نفس المهموم، ص ۳۵۴).

۳ - «رِضَى بِقَضَائِكَ وَتَسْلِيماً لِأَمْرِكَ لَا مَعْبُودَ لِي غَيْرُكَ»؛ و در مقتل مقدم ←

و تسلیم برای خدا می‌پیماید و با مناجات: «همهٔ مردمان را به جملگی در راه دوستی تو رها نمودم و خانواده‌ام را برای دیدار تو به اسارت دادم، خداوند! اگر مرا در راه دوستیت پاره پاره کنی، دلم به غیر تو مایل نمی‌گردد»^(۱) راه عشقبازی و محبت‌ورزی حقیقی را نشان می‌دهد.

موقعیت حساس و جلوهٔ باطل

با گذشت نیم قرن از رحلت پیغمبر خاتم^{صلی الله علیه و آله} و بیست و پنج سال خلافت خلفای ثلاثه و سپس استیلای بنی‌امیه، حقایق تحریف گردید و معنی ایمان و راقعیت خود را از دست داد و اظهار مسلمانی بهانهٔ سلطه‌جویی و حکومت گشت حقیقت به قسمی وارونه شد که نشانهٔ مسلمانی، مخالفت کردن و شتم نام دادن به مظهر ایمان و اسلام، یعنی علی^{علیه السلام} و آل او گردید، کم‌کم کشتن شیعه سنت شد و مدح ستمگران قبلی را چون وحی منزل به بچه‌های مدح یاد می‌دادند و اسلام را عبارت از ظاهری خشک و اعمالی بی‌مغز معرفی می‌نمودند.

نخستین اثر قیام، بیداری توده‌ها

نخستین اثر قیام حسین^{علیه السلام} روشن ساختن افکار عموم مردم و توده‌های مردم بود تا همه بدانند اسلام غیر وضع موجود، بلکه مقابل آن است.

→ این گونه آمده: «صَبْرًا عَلَى قَضَائِكَ يَا رَبِّ لَا إِلَهَ سِوَاكَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ» (مقتل الحسین، مرقم، ص ۲۸۳).

۱- تَرَكْتُ الْخَلْقَ طَرًّا فَيَ هَوَاكُمَا
إِلَهِي لَيْتَ قَطَعْتَنِي فِي الْحُبِّ إِزْبَا
وَأَيْتَمْتُ السَّعْيَالِ لَكِنِّي أَرَاكُمَا
لِمَا حَنَ الْقَوَادُ إِلَى سِوَاكُمَا

فرزند پیغمبر ﷺ با موقعیت حساس و بی نظیر خود اجتماع آن روز را متوجه اسلام حقیقی فرمود تا گول ستمگران بی دین را که به نام اسلام، حقیقت اسلام را می‌کوبند، نخورند و بدانند اسلام حقیقی یعنی تسلیم پروردگار بودن، برای خدا انبازی نگرفتن و در پرستش خدا شرکی قابل نشدن و در اطاعت، منحصرأ مطیع خدا و نمایندگان به حق او بودن و به طور خلاصه یکتاشناس و یکتا پرست و یکتا دوست بودن و...

سیدالشهدا، امیر غار محبت

با قیام مردانۀ خود، هم محبت‌ورزی به خدا را که لازمة ایمان است یاد داد. در قرآن مجید می‌ماند: کسانی که ایمان آوردند خدا را بسیار دوست می‌دارند^(۱) بلکه کسانی که جز خدا را بیشتر دوست می‌دارند فاسق خوانده است^(۲) و با مراجعه به اصطلاح قرآن، فاسق گاهی در برابر مؤمن ذکر می‌شود^(۳). پس نتیجه چنین می‌شود: آنان که خدا را بیشتر از غیر خدا دوست نمی‌دارند ایمان ندارند.

با ملاحظه این قسم آیات و مراجعه به روایات سیدۀ پیغمبر ﷺ در باره دوستی اهل بیت علیهم السلام به خوبی آشکار می‌شود که بیان دوستی خدا

۱- ...وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ...، (بقره / ۱۶۵)

۲- قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسْكِنٌ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ، (توبه / ۲۴)

۳- أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ، (سجده / ۱۸)

و آنچه مربوط به خداست، با ایمان نسبت مستقیم وجود دارد، یعنی هر اندازه ایمان بیشتر باشد دوستی نیز بیشتر است.

پایداری اسلام به برکت قیام حسینی (ع)

حسین عزیز با قیام عاشقانه خود حقیقت محبت و رزی و دوستی را به همگان فهمانید که در میدان دوستی باید پاکباز بود. هر چه خرد و خودی است باید زدود و در طبق اخلاص تقدیم محبوب و راه او نمود؛ لذا نقش اسلامی حسین علیه السلام در اسلام نهایت تأثیر را داشته است و روایت مسلم بن ابی حنین رضی الله عنه از من است و من از حسین رضی الله عنه ^(۱) را برخی چنین معنی کرده اند: پاینده باقیماندن اسلام به برکت حسین علیه السلام است.

دلبستگی ایرانیان به آل علی (ع)

از نعمتهای خداوندی به ایرانیان، دوستی خاندان پیغمبر صلی الله علیه و آله و گرایش به ایشان می باشد. از سال های نخست تاریخ اسلامی، ایرانی با آل علی علیه السلام پیوند داشته، مبارزات دامنه دار و پی گیر در تاریخ اسلامی همه یا بیشتر، رنگ ایرانی دارد و عمده سبب دوستی خاندان عظام آل علی علیه السلام و دشمنی با ستمگران و غاصبین بوده است.

از قیام مختار به کمک موالی (ایرانیان مقیم عراق) و قیام ابو مسلم خراسانی به عنوان خونخواهی حسین علیه السلام تا قیام صاحب الزنج در بصره و نظایر آن، از احساس پاک دوستی این خاندان سرچشمه می گیرد تا

۱ - «حُسَيْن مَتَى وَأَنَا مِنْ حُسَيْن...»؛ (بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۷۰، ح ۳۵).

بالاخره دوستی اهل بیت، سببی برای استقلال ایران و رهایی از سلطه خلفای عثمانی در زمان صفویه گردید.

همیشه در ضمن سال و مخصوصاً هنگام عاشورای حسینی تجدید عهدی با ابی عبدالله علیه السلام و خاندان عصمت و طهارت می‌گردد، به راستی برکاتی بی‌حسابی به همراه دارد چه منافع اخروی و چه دنیوی. از این رو، شعار مذنب بیشتر در این ایام جلوه خاصش آشکار گشته و پرچمهای عزای به اهتزاز در می‌آید و مجالس با شکوه و متعدد برپا می‌گردد و شیعیان به یاد و نام حسن علیه السلام ترک می‌جویند.

رواج بحث در باره حسن علیه السلام

لذا از همه جا بیشتر در ایران و میان ایرانیان بحث‌های مربوط به ابی عبدالله علیه السلام رواج دارد و در نتیجه توجه به قضیه کربلا، پرسش‌های گوناگونی پیش می‌آید، مانند: آیا واقعه کربلا تدبیر خدایی بوده؟ اگر چنین است چرا خداوند آن را مقدر فرمود؟ آیا تدبیر الهی مستلزم جبر است؟ پس حسین و اصحابش مزدی در پیشگاه خداوند ندارند، چون مجبور بودند و قاتلین آنان نیز عقابی ندارند چون مجبور بودند. آیا حسین علیه السلام می‌دانست در این سفر کشته می‌شود یا نه؟ و اگر می‌دانست چرا رفت و به دست خود، خودش را به هلاکت انداخت؟ و اگر نمیدانست، چگونه امام از چنین جریان مهمی بی‌اطلاع است؟ و ندانستن این مهم با علم امام منافات دارد.

از همه این‌ها گذشته، هدف امام حسین علیه السلام از حرکت به سوی عراق چه بود و چرا خودش را به کشتن داد؟ آیا برای ریاست و تشکیل

حکومت بوده یا برای نهی از منکر و یا به قول عوام برای شفاعت کردن از گنهکاران امت و...؟

دیگر آن که، چرا زنان و بچه‌ها را نیز با خود آورد؟ کسی که می‌داند کشته می‌شود چرا به خانواده‌اش زحمت سفر را تحمیل کند مصیبت و داغ مردان برای آنان کافی است چرا مرارت اسارت به آن افاده گردد؟

این‌ها و نظایرش بحثهایی است که سالیان متمادی بر روی منبرها گفته می‌شود و در کتاب‌های مرثیه و مقتل در باره‌اش شعر و نثر می‌سرایند و اخیراً در کتاب‌های تحقیقی از طرف دانشمندان، مورد تحلیل قرار گرفته، هر کس به سلیقه خود اظهار نظر می‌نماید.

سخنرانی چند راجع به این کتاب

کتاب حاضر که نخستین قسمت آن، مشتمل بر ده مجلس سخنرانی حضرت آیت‌الله معظم آقای حاج سید علی حسین دستغیب دامت برکاته در عاشورای ۱۳۷۵ قمری بوده در چند سال قبل به چاپ رسید و اینک همراه با ده مجلس سخنرانی معظم‌له در ایام عاشوراء دیگر، به ضمیمه شرح خطبه شعبانیه تقدیم خوانندگان می‌گردد.

کتاب حاضر در حجم کم شامل مطالب بسیار و سودمندی است از آن جمله به پرسشهای فوق به زبانی رسا و قابل فهم عمومی پاسخ می‌دهد و می‌توان به خوبی ادعا کرد با مطالعه دقیق آن از خواندن بسیاری از کتابهایی که در ایراد و پاسخ این بحث‌ها نوشته شده، خواننده بی‌نیاز می‌گردد.

در این کتاب به اعتراضات برخی از علمای سنی که منکر زیارت یا عزاداری حسین علیه السلام یا سجده بر تربت او می‌شوند، به بهترین وجه پاسخ داده شده، مغالطه بعضی از بیخردان را که روایات در فضیلت عزاداری و زیارت قبر حسین علیه السلام را موجب غرور می‌دانند، رسوا کرده عزاداری حسینی را موجب زیاد شدن رجا و امید دانسته و آن را با توبه و مسأله شفاعت مقایسه نموده نتیجه مطلوب را می‌گیرد.

همچنین در این کتاب شریف هدف عالی قیام حسین علیه السلام را معرفی ایمان و حقیقت باطنی دانسته، شأن امام علیه السلام را بالاتر از قیام برای ریاست و تشکیل حکومت می‌داند.

در این کتاب ثابت می‌کند که حسین علیه السلام می‌دانسته در این سفر کشته می‌شود و با این وصف و لایفه خیرش اقتضا می‌کرده که حرکت کند و دین اسلام را با کشته شدنش حفظ کند بدون این که خود را به هلاکت بیندازد، بلکه اگر به کربلا نمی‌رفت خود را به دست خود به هلاکت همیشگی افکنده بود.

بردن زنان و بچه‌ها نیز ضروری بود تا جلوی تملکات سوء بعدی بنی امیه را بگیرد و آنان را مفتضح نماید و در حقیقت عمارت زنان متمم قیام و کشته شدن حسین علیه السلام بود تا نهالی که نشاند آبیاری کنند و بارور گردانند.

دهها مطلب جالب و کوتاه

مطالب بسیار جالب و در عین حال کوتاه و مختصر دیگری در این کتاب شریف از نظر تان می‌گذرد که به پاره‌ای از آن‌ها اشاره می‌شود:

شرافت نسب و عظمت شأن حسین علیه السلام غیرت، صبر، حلم، حیا، کرم و رحم حسین علیه السلام، رحمت و اسعه خداست. برکات دوستی و ظهور کمالات محبوب در محب. توسل به ابی عبدالله علیه السلام و آثار گریه بر او در هنگام مرگ و برزخ و قیامت. گناه، مانع دوستی و تابش نور حسینی است. شیعیان حلال زاده و دشمنان اهل بیت حرام زاده اند...

و خلاصه با یک مطالعه اجمالی به فهرست این کتاب شریف به حوصله واضح می شود که چقدر برای عموم طبقات نافع می باشد. علاوه بر زیاد کردن اطلاعات عمومی دینی بسیاری از مشکلات را پاسخ می دهد و خوانندگان را در تسکین و تسکات به خاندان عصمت و طهارت تشویق می نماید.

خطبه شعبانیه، اثری باقی

در آخرین روزهای ماه شعبان، رسول خدا صلی الله علیه و آله در خطبه نماز جمعه مطالب لازم و عام المنفعه را جمع به برنامه اسلامی ماه مبارک رمضان تذکر فرموده، نخست بزرگی این ماه عزیز را رساند که بهترین ماههاست، شبهایش بهترین شبها و روزهایش بهترین روزهاست. در این ماه شریف خداوند بندگانش را به مهمانی عبادت فرموده است و پذیراییهای مناسب مقامش از آنان می فرماید، نفس را بشمار تسبیح و خوابشان عبادت و اعمالشان پذیرفته، دعایشان مستجاب است. لذا پیغمبر صلی الله علیه و آله مسلمانان را به دعا و نیت راست و دل پاک تشویق می فرماید تا از خدا بخواهند به روزه و خواندن قرآن در این ماه موفق گردند و مشمول رحمت های الهی بشوند. مخصوصاً در اوقات نمازهای واجب دست به دعا بردارند که بهترین ساعات است و خداوند در این ساعات نظر لطف به

بندگانش داشته، مناجاتشان را پاسخ و دعایشان را مستجاب می‌فرماید. آن گاه تذکر می‌فرماید: به گرسنگی و تشنگی خود، از گرسنگی و تشنگی قیامت یاد کنید و برای نجات از چنین فاجعه به این کارها روی آورید.

تهیدستان کمک کنید، بزرگترها را بزرگ دارید و با کوچکترها مهربان باشید، با خویشانان صله رحم کنید و چشمها و گوشه‌ایتان را از حرام باز دارید. یتیمان دیگران رحم کنید تا به یتیمان شما رحم شود. آن گاه به درد بزرگ نفسانی و درمان آن اشاره می‌فرماید شما در گرو کارهایتان مستقیم خود را به استغفار برهانید و پشت‌هایتان که از سنگینی‌های گناه به ستر امامان سجدده‌های طولانی سبکبار نمایید. سپس به رعایت زیردستان سفارش می‌فرماید و مخصوصاً افطار دادن را به مقدار توانایی هر کس تاکد می‌نماید.

آن گاه به خوش اخلاقی و جلوگیری از آزار دیگران دستور می‌فرماید، زیرا اثر خودداری از زیان زدن به دیگران به مراتب مهم‌تر از عبادات مستحب در این ماه شریف می‌باشد و اگر شخص با دست و زبان و قلم به دیگران صدمه بزند کوه اعمالش هموزن کاه گشته و اثر مثبت نداشته، بلکه برایش وزر (گناه) و وبال (عذاب) می‌شود.

لذا در آخر این خطبه در پاسخ امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرماید: «أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ فِي هَذَا الشَّهْرِ الْوَرَعُ مِنْ مَخَارِمِ اللَّهِ...»^(۱) بزرگترین اعمال در این ماه، دوری کردن از گناهان است.

شرح خطبه (ضمیمه کتاب سیدالشهدا)

در چند سال قبل شرح این خطبه شریف که توسط حضرت آیت الله دستغیب دامت برکاته انجام گرفته بود، چاپ و در دسترس علاقمندان گذاشته شد و خیلی زود نسخه های آن نایاب گردید و چون مکرر به کتابخانه مسجد جامع عتیق مراجعه می نمودند، وعده تجدید چاپ داده شد. اینک بحمد الله فرصتی پیش آمد که این جزوه نیز ضمیمه کتاب سید الشهداء و در دسترس علاقه مندان گذاشته شود.

از خداوند تعالی توفیقات بیشتر برای خود و حضرت والد معظم و خوانندگان را خواستارم.

شیراز - بتاریخ ۱۳۵۷ / ۷ / ۲۲

مطابق ۱۱ شعبه ۱۳۹۸ میلاد حضرت رضا علیه السلام

سید محمد هاشم دستغیب